

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.
Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.
Se prenumerează și la poște și la librării.
În Bucuresci
primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35
Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază
Un număr costă 5 crănceri v. a. sau 15 bani rom.

Colecta națională

pentru restaurarea caselor devastate ale domnului Dr. Rațiu în Turda.

Transport din Nr. 167	fl. 777.96
Dr. Teodor Mihali, avocat în Dej	20.—
Ioan Welle, protopop greco-catolic în Dej	5.—
George Gradovici, avocat în Dej	5.—
Ioan R. Cherecheș, cand. de adv. în Dej	2.—
Clement Barbul	1.—
Simeon Rusu, comp. de bancă	3.—
Virgil Oltean, preot	1.—
Florea Hatos, cassar la „Someșana“	2.—
Dr. Alexandru Chereșeș	5.—
Teodor Herman, prot. gr.-or. în Dej	1.—
N. N.	1.—
N. N.	—50
Emil Man, paroch	2.—
Augustin Muntean, avocat	1.—
Ioan Barbul, paroch în Frințeni	2.—
Ludovic Frâncu din Buzăș	5.—
Precup Mațeu, econom în Peatra	—10
Vasile Ascălean din Peatra	—10
Suma	fl. 834.66
Administrația „Tribunei“	

Memorandul și cauza română.

Rezultatul cel mai însemnat, ce l-a putut produce așternerea Memorandului Românilor la Monarch, este fără îndoială acela, că astăzi discuțiunea publică nu se mai învîrte în jurul actului însuși, ci toate cercurile politice se ocupă numai de cesțiunea română, desfașurată astăzi tocmai prin Memorandul mai mult ca ori-și-când. Dăcem anume toate cercurile politice, fiindcă ne simțim îndreptățiți la aceasta prin împrejurarea, că întreaga presă europeană ia parte la discuțiune. Constatând acest rezultat îmbucurător trebuie să adaugem numai decăt, că marea majoritate a părerilor pronunțate prin organele de presă din monarhie și din străinătate convin în conclusiunea, că este timpul suprem ca cesțiunea română să fie deslegată în mod mulțumitor pentru toți factorii interesați.
Prin acest însemnat rezultat real se rezolvă dela sine o mulțime de întrebări de mai puțină însemnatate, care până aci erau în primul plan. Așa d. e.

ce folos practic mai poate ave astăzi discuțiunea întrebării, odinioară atât de mult umflată: dacă a fost sau n'a fost timpul „oportun“ pentru așternerea Memorandului? A te mai ocupa acum cu această întrebare e tocmai așa, ca-și-când cineva, fiind într'o mare primejdie a strigat după ajutor, și după-ace au sărit vecinii în ajutorul lui se întreabă oare „oportun“ a fost să strig sau mai trebuia să aștept?
Nici întrebarea, care s'a pus mai în urmă de încurcării nostri „oportuniști“, că deputațiunea Românilor la Viena a procedat ea „corect“ sau ba, nu mai are nici o îndreptățire, nici practică nici teoretică. Căci, mai ales în politică, rezultatele formează criteriul principal pentru „corectitate“ pașilor întreprinși.

Dar' ceea ce e mai important decăt toate e, că pentru situațiunea actuală nu mai are nici un fel de însemnatate nici chiar întrebarea, deosemena învîrtită și sucită de adversarii nostri, ce s'a făcut Memorandul el însuși? Ajuns-a el în mâinile Împăratului? Și ce rezoluțiune se va da Românilor.

Nimenea nu putea fi atât de naiv să creadă, că așternerea Memorandului la Monarch va produce imediat o schimbare de sistem în monarhie și situațiunea noastră politică va deveni peste noapte alta. Scopul principal al Memorandului s'a ajuns peste toate așteptările; pentru cauza noastră deci soartea Memorandului acum în urmă nici că mai putea ave vre-o importanță oare-care. Noi scim prea bine și cu noi o scie toată lumea, că un monarh constituțional nu poate ca să nu țină seamă de părerea guvernului sau responsabil. Guvernul maghiar și-a fi dat fără îndoială toate silințele, ca Memorandul Românilor să primească o rezoluțiune cât se poate de nefavorabilă, căci mai ales în contra lui se îndreaptă plângerile depuse în acel Memorand. Poate însă această eventuală rezoluțiune nefavorabilă, dată de guvernul maghiar, să mai schimbe în rău rezultatul deja obținut până acum prin actul așternerii și a tuturor ce au urmat de atunci încoace? Din contră, în situațiunea de față cu cât guvernul maghiar va lua o atitudine mai stângace față cu acest Memorand, cu atât mai rău pentru el și cu atât mai bine pentru cauza română. Căci, har Domnului, atâta tot am ajuns, ca sentența despre divergențele între noi și Maghiari să nu se mai facă în Un-

garia și nu prin presa oficioasă-ovreiască. Ori-ce ar fi făcut dar' guvernul maghiar până acum în această privință, sau orice ar ave de gând să facă, rezultatele mari obținute până acum prin așternerea Memorandului rămân nealterate și noi prin aceea, că vom continua a supune tribunalului european actele guvernului maghiar, n'avem să perdem nimic, ci din contră vom câștiga.

Așteptăm dar' în toată liniștea rezoluțiunea guvernului maghiar la plângerile noastre în contra sa, și ori-cât de nefavorabilă ar pute să fie ea, poporul român nu va înceta să continue cu bărbăție și cu deplină încredere în puterile sale lupta pentru recăștigarea drepturilor sale naționale. Fiecare Român simte și scie, că prin așternerea Memorandului la Monarch lupta politică nu s'a sfârșit, ci ea numai s'a început sub semne atât de îmbucurătoare, încât fiecare dintre noi va da astăzi sucursul seu mai cu dragă inimă, decăt a putut-o face până aci.

Un Memorand al naționalităților.

„Obzor“ aduce următoarea scire: După-ce deputațiunea română nu a fost primită de Monarch, există intenția de a convoca pentru Noemvrie la Viena o conferență compusă din Cehi, Croați, Sârbi, Sloveni, Ruteni, Români și Germani de coloare creștină-socială, care se elaboreze un Memorand și să-l prezenteze Coroanei printr'o deputație de 10 membri. Memorandul ar ave să conțină toate gravaminele și un program complet despre modul cum aceste pot fi declarate. *Mediocritate*

În Martie 1893 conferența ar ave să se întrunească eară și să primească raportul despre rezultatele-obținute. Afară de aceea, are să fie angajată pentru Memorand și presa din străinătate.

REPLICA

TINERIMII ACADEMICE.

„Un moment am puté fi în încurcături, când de astă-dată răspunsul nostru ar apărea sub firma tinerimii române din Ungaria. Noi ne vom săi însă face datăria, dacă vom fi săiți a constata între colegii „noștri români trădători de patrie...“

Scrisoarea dlui Rényi, președintele studenților din Peșta, cătră un student român, în urma fiasului avut de „Răspunsul“ junimii maghiare la „Memorandul“ bucuresean.

Lumina este arma noastră cea mai puternică în lupta de toate țilele, pe

care o ducem cu stăpânitorii nostri. Toate sforțările, toate nisuințele noastre numai cătră acest scop sânt îndreptate, — lumină deplină asupra cesțiunii noastre, asupra dreptății noastre, atât în propriul nostru popor, cât și în lumea cultă din celelalte popoare, pentru-ca rimenea să nu mai păstreze îndoeli despre starea adevărată a faptelor și nici să nu se mai amăgească asupra mijloacelor și modului cum cesțiunea naționalității noastre se poate și trebuie să se deslege în Ungaria.

Sântem convinși, că dacă vom sparge și vom risipi definitiv întunerecul gros și mefitic, cu care ne împresuraseră stăpânitorii nostri, cari ca și buha numai noaptea o iubesc și ruinele, dreptatea nu va întârzi să ni-se facă deplină și întreagă, așa după-cum o cerem.

Europa are astăzi un nou element spre a cunoaște bine cauza noastră. Junimea academică română din Ungaria și Transilvania a dat la iveală Replica sa la Răspunsul, cu care studenții maghiari întimpinaseră Memorandul bucuresean. Replica a apărut deja în patru limbi: română, franceză, italiană și germană, în 21 mii de exemplare, a căror răspândire s'a început în toată lumea.

Am avut timp îndestulător spre a puté ceti în tignă această lucrare, care formează o broșură de peste 150 pagine de text mărunt, și nu putem decăt să aducem laude și mulțumiri tinerimii pentru modul vrednic cum a redactat-o. Îmbrățișând cesțiunea română în toată întregimea ei, fără a neglija nici punctul de vedere istoric nici pe acela politic, Replica adrobesc și nimicesce desevirșit toate sofisme și fanfaronadele, pe care studenții unguri, vrednici urmași ai părinților lor, le grămădiseră în Răspunsul lor.

Începând prin a se ocupa de originea Românilor și de etnografia Transilvaniei și Ungariei, Replica tractează pe rând toate cesțiunile cele mari, care interesează de aproape starea Românilor de sub stăpânirea ungurescă.

Fuziunea Transilvaniei cu Ungaria făcută prin surprindere și violență, legile excepționale pentru Românii din Transilvania, persecuția culturii românesce, atacurile aduse autonomiei noastre bisericesci, nedreptățirea Românilor în administrație și în justiție, tăgăduirea dreptului de asociere și într'același timp acțiunea societăților de maghiarizare, sânt de aproape tractate în Re-

plică și ilustrate cu exemple factive din cele mai convingătoare, menite să lămurească definitiv situațiunea Românilor și să lumineze odată pentru totdeauna lumea despre modul cum Maghiarii ne asupresc și ne spoliază. Ear' pentru-ca această lămurire să fie întreagă, capitelele finale ale Replicii se ocupă de starea celorlalte naționalități, care împreună cu noi bolesc sub stăpânirea maghiară.

Scrisă cumpătat, într'un stil de o neasemenată vrednicie, fără cea mai mică violență, — nici un lătune în pânza albă — și totodată cu vigoarea, pe care o dau credința și convingerea nestrămutată în dreptatea sfântă a cauzei, Replica are frumseți incomparabile, capitele care te mișcă până în adâncul celor mai intime fibre. Cităm astfel pe cele două din frunte: Esența cesțiunii române și Cătră junimea academică maghiară, precum și capitolul final Încheierea. Câtă demnitate, câtă dragoste caldă pentru națiunea lor au pus, odată cu foarte multă știință, tinerii români într'aceste capite! Ele încadrează cu colorile rîdătoare ale speranței sumbrul tablou, pe care îl zugrăvesc faptele istorisite despre apăsătoarea stăpânire maghiară.

Importantă din toate punctele de vedere, Replica este menită la un mare răsădit european. Mișcată și înduioșată asupra stării noastre prin Memorandul bucuresean, putend apoi să-și dea mai bine încă seama despre starea lucrurilor din chiar Răspunsul junimii maghiare, opinia publică europeană este acum pusă în pozițiune să cunoască de aproape, cu de-amăruntul, cu exemple factive, tot ceea ce s'a petrecut, ce se petrece și ce se pregătesce la noi împotriva noastră. Nu mai este numai un apel, în care se ating în mod general momentele mari ale cesțiunii românesce; este o lucrare detaliată, documentată, o istorie completă, a suferințelor noastre, întemeiată pe fapte și pe mărturisiri irecusabile, fiindcă cele mai multe sânt chiar ale Maghiarilor.

Ea constituie unul din cele mai însemnate acte ale luptei noastre de toate țilele pentru lumină. Ea dovedesce totodată, că tinerimea noastră are dragoste de națiune și că dorește să fie solidară cu dinsa.

Lupta noastră pentru lumină, lucrarea noastră de limpedere a adevăratei situațiuni a noastre sânt cu atât mai

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Yerba Buena.

Roman în două tomuri de Bret Harte. Capitolul III. (Urmare.)

Paul se alipi apoi cătră cele două fete, o luară toți trei la plimbare și le povestii cu multă veselie, poate veselie ceva exagerată, cum a umblat pe la superioara, ce n'a voit deloc să creadă, că în adevăr el ar fi tuturul, despre care amintesce în scrisoarea sa colonelul Pendleton.
— Mărturisesc, continuă Paul, — că m'am spăriat de ea când 'mi-a observat, că după afirmarea mea chiar, n'am putut să am decăt cel mult optsprezece ani când am devenit tuturul d-tale, sau cu alte cuvinte că eu însumi aș fi avut nevoie de un tutur. 'Mi-se pare, că în cele din urmă dacă s'a hotărât să-și spună unde ești, a făcut-o numai pentru-că a crezut că Mr. Woods și colonelul o să mă demascheze în curând ca pe un șarlatan.
— Dar' rog-te pentru mila lui D-zeu, la ce te-a și pus pe d-ta atunci tutur? întrebă cu narvitate Milly. — N'a fost acolo altul, persoană matură, la care să se fi putut adresa.
— California își trăia pe atunci încă virsta cea fragedă, țise Paul serios, cu toate-că simția cum Yerba îl priveșce cu mare atențiune, și eu de sigur am părut mai în virstă și mai cuminte decăt eram. Pentru-că

vorbind sincer, adăugă el, simțind că Yerba nu-și mai ia ochii de pe dînsul, — eu abia îmi mai aduc aminte de cele întemplate atunci. Și așa cred, că numai Dumnezeu sfântul scie cum a cădut alegerea pe mine.
— Dar', la urma urmelor, țise vorbăreața Milly, care așa se vede s'a hotărât ea să conducă conversația, ca garde-de-dame, — lucrul atunci a avut un colorit plăcut și romantic. Cum nu, când două ființe atât de tinere au fost puse să îngrijească una de alta. Pentru-că de femei, pe acea vreme, nici pomeneală n'a fost p'aici.
— Ba da, au fost aici și femei, întrepruse Yerba, jumătate apăsât și jumătate scrutător, ceea-ce pe Paul instinctiv îl nelinișt. — Voi, care ați venit aici mai în urmă, faceți ca-și-când înainte de noi n'ar mai fi fost nimenea!
S'a oprit, apoi cu avel aer de dojană amestecată cu o nuanță de cochetărie naivă, ce o făcî tot atât de adorabilă, pe cât fu de neașteptat, adăugă:
— Căt despre îngrijirea reciprocă așa cred, că Mr. Hathaway s'a debarasat în curând de mine.
— Dar' te-au lăsat pe mâni mai bane, Miss Yerba; și îngăduie să mulțumesc pentru-că ai recunoscut aceasta mai adinea-ori. Îmi pare bine, că instinctiv ai prins iubire pentru colonelul Pendleton. Dacă l'ai fi cunoscut mai bine, ai fi putut vedé, ce instinct admirabil a fost acesta. Principala lui greșală este, că susține multe lucruri, pe care alții nu le pot răsturna și le amintesce alte lucruri, pe care ar voi să le uite.

Se opri brusc, și apoi scofend din bușinar scrisoarea colonelului, adăugă:
— Dar' eată scrisoarea lui. Poate-că ești dispusă să o cetesci chiar acum, avend ceva de spus, să pot a-ți duce răspuns. Miss Woods și eu vom aștepta cu plăcere până vei ceti scrisoarea.
Ajunseră la sfirșitul șirului lung de trandafiri, unde era o căscioară acoperită cu trandafiri.
Ceialaltii erau îndrêt.
— Eu până atunci petrec pe socoteala mea proprie; o să mângăiu pe celalalt tutur al tău, țise sglobia Milly, după-ce schimbă o privire repede cu amica sa. — De altmintreli — adăugă avisăud șireată — după un interval atât de lung o să aveți multe de vorbit.
Paul zimbi în timp ce Milly grăbi a se depărta; Yerba intră în chioșc, se aședă pe bancă și desfăcî scrisoarea. Tinêrul răsămându-se de stilpii intrării chioșcului, privia când tata, când pe cei care se plimbau prin grădină.
Simția o agitațiune particulară în sufletul seu, fără a puté găsi o cauză a agitații. Adevărat, că se supăraseră, pentru-că n'a găsit pe Yerba în claustru și că înaintea superioarei a trebuit să se scuse pentru lucruri, care în cele din urmă erau curate și cele mai bune intențiuni ale lui; era în clar și cu aceea, că venirea lui aici este mai mult o lovitură dușmanilor lui Pendleton, decăt atențiune față cu Yerba.
Găsi, că fata e frumoasă; nu-și aducea însă destul de bine aminte, ca să o poată compara cu mama ei. Și de altmintrelea el nu admirase atunci frumseța deosebită a ei.

Miss Yerba trădă apoi mai adinea-ori, că are originalitate și simțire. Momentul acesta a trecut însă, și de atunci nu mai întrebă despre colonel.
Trecu repede peste scrisoarea, care așa se vede, era plină cu date și numeri.
— Așa cred, că sânt toate în regulă, țise apoi, — poți să spui din parte-mi aceasta, dacă va întreba. Scrisoarea întreagă este o explicare a faptului pentru-ce a aședat banii mei din banca condusă de dînsul la casa lui Rothschild. Nu aflu, intrucât acesta m'ar mai interesa acum.
Paul era convins, că această operație cu banii Yerbei a fost cauza ruinei colonelului și a înstrăinării prietenilor lui. Nu se puté deci opri a nu răspunde, cu oare-care impurtare:
— Ear' eu cred dimpotrivă, că da, te poate interesa acest lucru, Miss Yerba. Nu sciu anume despre ce te-a convins pe d-ta scrisoarea colonelului, de sigur însă nu despre întreaga realitate, pentru-că este un om, care nu se laudă, — dar' e fapt, că banca era deja încurcătă, când el a depus banii d-tale la Rothschild, și pentru-ca să facă aceasta, și-a jertfit averea sa proprie, și cred, că atunci a provocat contra sa acea antipatie, pe care am vedut-o manifestându-se mai adinea-ori.
Paul tăcu; fărđiu însă. Ear' își perdú nu numai stăpânirea de sine, dar' era să se tradeze.
Se miră cât de mult l'a supărat faptul că fata nu scie despre toate astea nimic, măcar că toate astea nu erau decăt naturale.

Erba însă probabil că ori nu l'a înțeles, ori că l'a înțeles rău, pentru-că țise cu indiferență aproape meștesugită:
— Da, cred că ar fi fost lucru teribil pentru dînsul să fie învinovățit, că a abusat de încrederea acelor, care l-au și onorat deja lăsându-și în grije o avere și un secret.
Paul se uită surprins la Yerba.
Ce însemnează aceasta? Că fata despre toate nu scie nimic, ori că bănuiesce ceva?
Atitudinea fetei se schimbă îndată.
— E vorba și despre dumneata în scrisoarea, țise privindu-l provocător cu ochii ei negri.
— A, înțeleg, atunci de ce nu țise pare scrisoarea interesantă, țise Paul, bucurându-se, că în fine poate să înceapă o conversație de altă natură.
— Dar' se rostesc foarte măgulitor despre dumneata, urmă Yerba. Se vede, că și el e unul dintre admiratorii dumitale. După cele vedute ieri în sala hotelului, sânt sigur, Mr. Hathaway, că nu poți a te plânge: îmi ești prezentat în cele mai luminoase colorii. Spunend însă adevêrul, așa cred, că ieri te-am urit.
— Și ai avut mare dreptate, răspunse Paul. Trebuie că țiam părut nesuferit. Mărturisesc și eu, că la rîndul meu am fost supărat puțin pe d-ta pentru admirațiunea ce-ți arêtau amicele.
Trad. de Ioan Russu Șirianul. (Va urma.)

anevoioase, cu cât, demult și cu multă pricepere, Ungurii sciuseră falsificarea opinia publică europeană, surprinzându-i și silnicindu-i buna credință, forțându-i simpatile. De aceea tocmai se impune tuturor Românilor noștri sfânta datorie să iee parte la luptă, să-și deie partea la lucrarea, pe care am întreprins-o, fără-ca să fie cuiva iertat a rămâne de o parte. Tinerimea academică, viitorul națiunii noastre, și-a înțeles chemarea. Onoare ei! Recunoașteți națiunii va fi răsplata pe care a meritat-o.

Insemnătoare prin cuprinsul ei, însemnătoare fiindcă dovedește strînsa legătură de simțiri între tinerime și poporul din care a eșit, Replica dobândește o mare însemnătate și prin momentul când apare. Greutatea acestor momente o simțim foarte dureros cu tîi; asuprirea maghiară se întesce pe toată ziua, deja se rezolvă prin violențe crunte, prin prigoniri neîndurate și prin vîrsări de sânge, care au găsit ecou în toată lumea. Apariția Replicii acumă îi dă, cu deosebire când este atît de serioasă, o însemnătate osebîtă pentru lumea cultă, căreia se adresează și a cărei atenție o solicită asupra mult suferinđului nostru popor.

Am fi dorit să putem reproduce Replica în toată întinderea. Extensiunea mare a lucrării ne împedează însă, spre marea noastră părere de rău. Ne vom împlini însă cu plăcere datoria de a resuma Replica și de a reproduce în extenso părțile ei mai însemnate.

Pe căi rătăcite.

Sub acest titlu „Politik“ din Praga (numărul dela 6 August n.) publică următorul prim-articol:

Nenorocirea — ori unde și ori-cum s'ar ivi — produce simpatie și compătîmire, mai ales însă la aceia, care ei înșiși au crescut în școala nenorocirii și au golit păharul amar al aceleia până în fund. Aceasta se referă la indiviđi ca și la popoare. Acela, căruia i-a lucit neîncetat soarele norocului, poate numai cu greu pricepe suferinđea altora, necum se le și simțesacă. Poporul ceh a crescut sub un cer totdeauna întunecat, de secol e prigonit și chiar și ultimele decenii, prin care am trecut, sînt numai o luptă continuă pentru existența și drepturile sale, și de aceea simte compătîmire cu toate popoarele, care împart cu el aceeași soartă. Și într'adevăr cîmpul acestor simpatii în imperiul nostru e cu îmbelugare cultivat și ori cînd te vei întoarce, pretinderea voește aceeași luptă, aici în Austria în contra pofelor hegemoniste și volnicilor strigătoare ale Germanilor, dincolo în Ungaria în contra acelorăși tendențe ale Maghiarilor. Aici în Occident era domniea germane-liberale, care amenință acum a se repeta, a arătat, cu ce trebuie să se provadă popoarele negermane, dacă la cîrmă se află un partid ce-și bate joc de libertate, dar' care se porcesce liberal. Dincolo în Ungaria, care e mai îndepărtată de centrele civilizațiunii, a dispărut cu desăvîrșire chiar și aparența dreptului și simțul de rușine politic. Maghiarii, fiindcă sînt mai îndepărtați de Occident, se cred mai puțin controlabili. Ei au rînceput ear' toate brutalitățile provenienței lor asiatice și au făcut popoarele nemaghiare obiect de joc al capriciilor și violențelor lor.

Despre Slovaci demni de compătîmit nici nu mai vorbim. Dacă un popor de două milioane suflete nu are un singur reprezentant în camera maghiară, dacă se confiscă banii economisăți ai acestui popor, pe care i-a adunat pentru creșterea națională a tinerimii sale, și copiii se trimit cu forța în școale, pentru-ca acolo să se peardă pentru naționalitatea lor: apoi faptele acestea vorbesc atît de puternic, încât această limbă nu se poate întrece prin cuvîntul scris. O asemenea soartă îi amenință și pe Români, care însă nu au natura blîndă a soților lor de suferințe slavi și cel puțin fac încercarea de a se elibera de sub jugul care s'a aruncat și peste umerii lor. După-ce puținii deputați, cu care, sub terorismul maghiar, isbutesc să reușească, au cedat forței și au apucat politica de pasivitate, au încercat, după-cum se scie, unii patrioți români a se apropia de însași persoana sacrosanctă a Monarchului și priu o deputațiune în masă la Viena, sub conducerea lui Dr. Rațiu a presenta un Memorand, în care descriu starea desolată a poporului și împloră ajutor și scut. În acest Memorand s'au rugat Români, ca să li-se redea ear' drepturile lor naționale ce li-s'au răpit de cătră Maghiari. După transacția dela anul 1867 nu a mai fost vorbă despre o națiune română în Transilvania, egala îndreptățire a popoarelor nemaghiare, cu care se laudă atît de bucuros Maghiarii, a dispărut. După tristele experiențe, pe care le-au făcut, nu au mai putut ave Români nici o încredere în parlamentul

din Budapesta și guvernul ungar. — Soartea acestei acțiuni e cunoscută. Regele constituțional a transmis actul acelei instanțe, căreia îi e concredută conducerea afacerilor publice. Dela aceasta s'a putut și a trebuit să se aștepte, că ea îl va examina cu deamîruntul, se va pronunța asupra veracității sau neveracității faptelor arătate și după aceasta va lua măsurile. S'a întemplat însă tocmai contrarul; nedesfăcut, așadar necetiv li-s'a restituit Memorandul celor care l'au prezentat*) și în modul acesta li-s'a demonstrat neisbînda acestui pas, neputința unei populațiuni întregi. Ce să facă acum un popor, dacă toate celelalte căi îi sînt închise, dacă în parlament nu poate ajunge la cuvînt, fiindcă nu are reprezentanți în acela, ca și Slovaci, sau dacă reprezentanța nesuficientă ajunge la convingerea, că cuvintele lor nu sînt ascultate.

Nu li-a fost însă destul cu asta Maghiarilor. Împregurarea, că Români s'au dus la Viena, ca să-și prezente acolo plîngerile lor, după-ce în Ungaria nu le sînt ascultate, a scos pe Maghiari din sărite. Amenințările presei s'au pus în practică și în special Dr. Rațiu, conducătorul deputațiunii române, a fost vătămât după-cum se scie, tru pesce, i-s'a demolat casa, familia a fost apucată de groază, până-ce — părăsită de poliție — a trebuit să se mîntuească prin fugă de brutalitățile maghiare. Asuprirea Românilor în Ungaria ia tot mai urite forme. Un număr de advocați, care au participat la mișcarea națională, au fost destituiți de cătră camera advocațională în cale administrativă, fără de nici un motiv, și preotal român Lucaciu din Șșesci, din cauza unei plînsori adresate ministrului de interne, a fost încercat într'un proces criminal. Turburarea Maghiarilor încă nu s'a domolit, numai căt acum ea caută a se arăta într'alt mod. Am raportat astăzi, că în Dej locuitorii au fost surprinși, prin așuri negre scrise cu roșu: „Deșteptați-vă Români! aprindeți orașul! Pregătiți arme și omoriți pe Maghiari!“ Asta e o faptă atît de moicică, încât originea ei e imposibil a nu se cunoască. Agenți maghiari au fost fără îndoială, care au voit să insceneze o goană în contra Românilor, și care se servesc de astfel de mijloace spre a da guvernului privilegiu de a interveni. O astfel de procedere e condamnabilă, și prin asta nu se va restabili liniștea în populațiunea turburată. Maghiarii sînt pe căi rătăcite, dacă voesc să inădușe în modul acesta o mișcare, care se poate înlătura numai pe calea unei legislațiuni înțelepte și drepte. Drepturile naționale ale unui popor se pot un timp oare-care suprima, dar' înăltura nu se pot. Dacă însă se încearcă totuși aceasta, după-cum se întempla acum în Ungaria față cu Români, atunci se intenționează a constrînge poporul la pași ilegali. Dar' ori cît de mare ar fi ispita, noi nu credem, că poporul român îi va succomba.

„În coteț cu ei!...“

Sub acest titlu grațios șovinistul și malcontentul Horváth Gyula scrie în numărul dela 6 August al țiarului seu „Magyar Hirlap“ un articol, în care după-ce ne compară pe noi Români cu maimuțele, scrie:

„Liniștea de alte-dăți atît de perfectă în orașe și la sate este periclitată acum din partea animalelor cu patru mâni ce aparțin grupului irredentei române.

„Doctorul Lucaciu scupă și sfășie revereanda roșie a primatelui, șgarie mîna amenințătoare a contelui Szapáry; Doctorul Rațiu aleargă cu Memorande la Viena, se urcă pe tribuna camerei advocaționale din Cluj și aruncă d'acolo în noi — prin țiarele valahie turbulente — cu petri, noroii și tot felul de murdărie ce au adunat studenții universitari din Bucuresci în pamfletul lor poreclit Memorand.

„Ce putem însă noi face, dacă contele Szapáry numai pentru a-și petrece, deschide ușile cotețelor cu maimuțele și sloboade asupra noastră tot neamul maimuțesc al irredentei cu toate infestările și neplăcerile; ce Dumneșeu să ne scim face împotriva acestor domni cu patru mâni, atît de zurbagii și încređuți? Pentru-că la urma urmelor totuși ar fi prea comic să-i punem înaintea unei judecăți statale.

Articolul, acest product plin de spirit unguresc — infam product — termină cerînd ca Szapáry, prim-ministrul Ungariei, în timpul cel mai apropiat, în termin conclusiv, să bage în coteț întreaga nemanagerie periculoasă, care am fi noi Români... .

Articolul de sigur că va fi plăcut mult între Maghiari, cu gustul corupt demult prin productele intelectuale infecte ale șovinistilor orbi și ale Jidanilor nerușinați.

*) Așa spun adecă foile guvernamentale. Red. „Trib.“

Plîngerile valahe...

Drept probă că „cestiunea română a ajuns să atragă atențiunea și a cercurilor înalte, unde agitațiunile politice militante de și nu prea pătrund“ „Budapesti Hirlap“ publică la loc de frunte un articol, din care dăm următoarele:

„Mișcările valahe au luat o proporțiune încât fac necesară cea mai mare luare aminte. A devenit lucru imperios să ne ocupăm nu numai cu cestiunea, cu simptomele ce se manifestă și es la suprafață când ici, când dincolo, dar' este necesar să intrăm în fondul cestiunii chiar. Aceasta consistă de sigur în faptul, că Valahii în privazul statului maghiar actual nu găsesc loc pentru interesele neamului și limbii lor. Aceasta este „suma“ Memorandului dus la „Împăratul“, aceasta motivul strigătelor demagogilor valahi.“

Dupa-ce spune apoi că temelile pe care se spriginesc statul maghiar nu permit ca cererile Românilor să fie luate în considerație, și că în statul ungar Români se bucură de aceleași drepturi cu Maghiarii ei înșiși, scrie:

„Oare nu ar pricinui cea mai mare confuzie e, conturbări și pagube incalculabile pe toate terenele vieții publice ale Ungariei, dacă în înțelesul cererilor ultraștilor români în parlament, în viața de toate țilele și în oficiile de stat s'ar folosi, afară de limba maghiară, și cea valahă?

Împărțirea după limbă a țerii în căpitănatate și districte, după dorința ultraștilor români, nu numai ar îngreuna funcționarea de stat a țerii, dar' în curînd ori mai tîrziu ar aduce la desmembrarea statului maghiar.“

După-ce compară Ungaria cu Rusia, comparație stupidă, și cu România, unde dice, că „guvernul român s'a aliat cu preoții italieni pentru românizarea Maghiarilor din România și pentru stîrpierea limbii materne a acestora“ se întrebă: Numai Ungaria să nu aibă dreptul a face aceasta pe teritoriul seu? „Mai ales când pe stradele Bucurescilor, — scrie țiarul maghiar, — fără a fi atacat în mod brutal, nu poți vorbi unguresc!“

„Conșiența de stat a Ungariei — urmează șovinistul maghiar — respinge cu toată indignarea cererile temerare ale agitatorilor valahi, cereri, care nu sînt decît egale cu tradarea de patrie și se bazează pe tăgăduirea dreptului de stat al nostru.

Arată apoi cu cătă vitejie au luptat Maghiarii pentru fondarea statului lor, și cum au servit ca zid de apărare civilizației occidentale, spune că interesul cel mare european cere, ca aici să fie un stat maghiar național tare, că „nu-i nici o cauză pentru care Ungurii ar trebui să fie toleranți față cu brutalitățile valahe“, pentru-că „ori-ce drept acordat Valahilor ori altei naționalități ar fi nu un mijloc de apropiere, ci teren acordat, pentru-ca ei să atace în mod și mai îndrăzneț și obrăncios statul maghiar“, după care ajunge la conclusia:

„După convingerea noastră nu este decî bine să pactăm nici cu Români, nici cu alte naționalități din patrie. Credem păgubitor mai ales din punct de vedere al politice de partid a li-se arăta măcar perspectiva unor concesțiuni.

Ci asprime, toată asprimea contra lor, — contra Românilor, — eată prin ce crede șovinistul maghiar a se rezolva cestiunea română.

Fericiți cei săraci cu duhul!

O lămurire se cere.

Ni-se denunță următorul lucru, asupra căruia credem, că cei învinuiți nu vor întărđia a da lămuriri liniștitoare:

Obvin de multe-ori casuri, unde opiniunea publică e cel mai competent for judecătoresc, și e bine, ca ori-ce abus și nelegiuri, comise din o parte ori alta, să fie sbiciuită și denotată în public, ca astfel să ne putem cunoaște oamenii cărora avem a le dice cu proverbul vechiu: „acesta e negru, pe acesta-l încungurib, române.“

Un cas regretabil și chiar de necredut venim, De Redactor, a Vă ruga să binevoiați a-i da loc, și a-l comunica în prețuita foaie „Tribuna“.

Vor fi doi ani de când prin un testament s'a lăsat prin decedatul în Bucuresci Vasile Anca pentru biserica din comuna sa natală Ches e iu, suma de 15.000 fr. — ear'

pentru Rugăsești, unde-i sînt înmormențaiți părinții, asemenea 15.000 fr.

Cu ocaziunea pertractării acelei lăsemenț la tribunalul din Bucuresci au fost plînipotențaiți din partea eređilor domni advocați Aug. Muntean, Dr. Mihăli și Gradovici din Dej, unde cu învoirea comună s'a schimbat testamentul, reducîndu-se 30.000 fr. la 3 mii și anume o mie pentru Ches e iu, altă mie pentru Rugăsești, și a 3-a mie pentru biserica din Dej.

Pe baza acestei învoiri s'a expedit la adresa dlui Muntean în 1891 19 Februarie în nr. post. 956 o rată de 1000 fr., care s'au depus la „Someșana“ și de aci curatoratului din Dej.

Tot în anul trecut 23 Martie la nrul postal 1193 s'a expedit la adresa dlui Muntean altă mie fr., cu scop rezervat pentru biserica din Ches e iu, și tot cu acea ocaziune a fost avisat preotul din Ches e iu o epistolă privată despre expedarea banilor.

Pe baza aceasta curatorul de repețitori a cerut dela dl adv. Muntean suma competentă bisericii, dar' i-s'a răspuns totdeauna, că până va sosi și a 3-a rată pentru Rugăsești, că la cas de nu ar sosi atunci cele 2000 fr. le va împărți la cele 3 biserici.

În 3 Aprilie a. c. s'a înmanuat și a 3-a rată de o mie fr. curatoratului din Rugăsești, despre ce încunoscîndu-l am cređut, că și biserica noastră, cătră care a avut prima considerațiune donatorului, va ajunge acum a-și primi lăsamențul seu, ci și de astă-dată îndesert, căci categoric răspunde, că nu-i va da.

În numele comitetului bisericesc:

Gavrila Vereșiu.
curator.

CORRESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Sălagiu, în Iulie 1892.

Domnule Redactor!

Codița patriotică „Szilágy“ din Zelău află cu cale și ea să asmuțe pe „patrioții“ din Sălagiu asupra Românilor „trădători de patrie“.

Cu toate-că nu e și nu-i e permis să fie țiar politic, această foaie necurmat scrie despre Români care au mers la Viena, cele mai mari rele și fără conțenire îi batjocoresce. În două numere consecutive le-a publicat numele pentru-ca să fie spre aducere a minții și sfîrșesc spanînd, că „la Dumneșeu este iertarea, pentru păcat indușarea; numai una însă nu se iartă și aceasta este tradarea de patrie“. Sumțare deci în toată forma.

Dar' atăta nu i-a ajuns. Într'un alt număr, la posta redacției, scrie din nou foiața patriotică despre afacerile românesce și anume vorbesce despre dl G. Pop de Basesci, spunînd următoarele:

„E afară de toată îndoială, că telegrama lui George Popp din Basesci, adresată din Cehul-Sălagiului țiarului valah „Tribuna“ (este vorba de telegrama pentru deschiderea colectei pentru repararea caselor Doctorului Rațiu din Turda devastate de Unguri. Red. „Trib.“), în care telegramă îi numesc pe Maghiari „bestii sîlbatece“ a făcut scandal nu numai în comitat, ci în toată țeara. Și de aceea vă puteți mira mult d-voastră, că G. Popp, acel om saturat cu idei fixe (hóborokkal) naționale, cu simțeminte protivnice statului maghiar și națiunii maghiare și dacoroman, care suferă de mîncărimea de a duce rol (szereplési viszketet), e membrul comisii administrative comitatense și după comedia vieneză chiar s'a înfășiat la adunarea acestei corporațiuni. De toate acestea și noi prea mult ne mirăm. Până atunci umblă însă urciorul la fîntăna etc. și îndelungă răbdarea și ea are un hotar.

Lucru firesc apoi, e dacă un țiar sêptemănal, care nici nu e politic și nici nu i-ar fi iertat să se ocupe cu politica ast. fel se exprimă, cum s'ar pute oare, ca Maghiarii patrioți să facă dimpotrivă?? Nu, — ei fac asemenea.

Să vă spun câteva fapte cavaleresci ale Maghiarilor patrioți din Sălagiu:

La sfîrșitul lunii trecute s'a ținut examen cu elevele școlăi de fețițe române din Șimleul-Sălagiului. Între oșpeții mulți fruntași români din Sălagiu împreună cu soțiile lor și alte dame și domnișoare au fost de față, dintre Unguri inspectorul școlar din Zelău Kerekes și primarul orașului Șimleul-Sălagiului Gencsy. Oare-cățiva Români optimiști până acum îl țineau pe d-sa (Kerekes) de un miel blînd între lupi turbați, dar' prea evident a arătat cu privilegiul examenului pomenit, că nu e miel, ci lup în pele de miel.

Vădînd adecă jupănul, că elevele declamă foarte corect nisece posii naționale românesce, i-a venit pofta șovinistă de a auđi dela ficele de Român declamăndu-se și nisece

„nemzeti költemények“ bag'seama: „Szózat-ul“, ori altele de felul lui „Hazadnak rendületlenül“ și fi șoptese așa pe furis învătoresei, să „facă bine“ a provoca pe copile să declame și în limba drăguțului de Árpád. Invătoreasa însă n'a putut satisfăce cererii îndrăznețe a Măriei Sale, deoarece-ce copilele n'au sciut nici una vr'o poezie maghiară.

Inspectorul nu s'a mulțumit însă cu atăta, ci a provocat chiar pe bravul director al școlăi și distinsul bărbat al poporului român din Sălagiu, dl Andreiu Cosma, ca elevele să declame și în limba lui Tuhutum. Și-a aflat omul! „Domnule Inspector! ășe bravul Cosma, „nu v'a fost deajuns, că copilele au răspuns și din limba maghiară cît au sciut, încă preținđi și ai preține să și declame în limba maghiară. Pe semne mergeți prea departe cu pretensiunile domniei-voastre. Până-ce însă voi fi eu directorul acestei școlă, aici unguresce nu se va declama, destul că v'au delectat cu cetirea maghiară!“

Uleu pe foc!

Își ia pălăria domnul inspector școlar și cu toată cultura modernă și complezanța și cavalerialismul propriu numai Maghiarilor, fără să fi salutat barem damele, dacă nu pe bărbaii români distinși, care erau adunați la examen, ese afară din biserica gr-cat. română din Șimleu, unde se ținea examenul, fără nici un cuvînt.

Atât despre aceasta; mergem mai departe.

Convenii în țilele trecute cu tînerul, dar' de mare speranță preot în Unimăt Antoniu Băliban. Între altele multe ce vorbiserăm îmi spune, că de când a venit dela Viena a fost de vr'o 4 ori în opidul Tășnad, așa în țile de țirg, și nu poate merge nici pe uliță chiar, ca să nu strige după el ca după lup Maghiarii; îl opresc pe cale și îi strigă „haza áruló!“, când însă a intrat în ospetărie se mănănce ceva de prînd, toți deodată strigară „haza áruló!“, „abzug oláh“ az ilyet mind jel kellene akasztani! și câte și mai câte. Aflatu-omul, căci datu-le-a răspunsul cuvinčios, încât mai pe urmă prea s'au fost lăsat de strigăte.

„Dacă am greșit cu mersul la Viena, lăsați să mă pedepsească legea și nu vă faceți lagi D-voastră! Dacă am mers sînt trădător de patrie în mîntea D-voastre, dacă n'aș fi mers așa fi fost poate trădător de neamul meu; mai bine să fiu trădător de patrie în ochii D-voastre, decăt trădător de neam în conșiența mea!“ și altele de acestea.

Dela rostirea acestor vorbe, firesc, părintele Băliban e din cale afară disgrățiat în ochii Maghiarilor și ici și colo auđim dicîndu-se, că cum s'au înșelat în cei mai bravi preoți din cercul Tășnadului ca Păteas, Mureșian, Băliban, Cucu ect.!!!

La

Abonament lunar

pentru August st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Adm nistrațiunea țiarului „TRIBUNA“.

CRONICĂ

Petrecerea din Săliște. Tinerimea inteligentă din Săliște, studenți universitari și elevi de gimnasiu, au arangat Duminecă o petrecere cu dans. Petrecerea era să se țină în Mailat, dar' timpul stînd a ploaie, după ameađi a și plouat, petrecerea s'a dat în sala spațioasă a școlăi. Jocul a ținut pînă în țori de ț. O veselie și animație, cum numai în Săliște se poate vedea, a domnit în tot decursul petrecerii, la care a luat parte inteligența nu numai din Săliște, dar' și din comunele apropiate Tilișca, Mercurea, Gura-Rîului, Orlat. Sibiul deasemenea a fost bine reprezentat. Au fost mulți oșpeți și din România. Ceea-ce a dat un caracter deosebit petrecerii a fost, că țeranimese, atît de harnică și inteligentă, a petrecut la un loc cu elementele mai culte; și s'a petrecut cu armonie și cumpătare. Bună impresie au produs cu deosebire pitorescile costume naționale ale femeilor, frumoase cum numai în Săliște se pot vedea. Succesul material deasemenea a fost îmbucurător. Laudele cele mai calde se cuvîn tinerimii inteligente din Săliște.

Dl Ioan M. Moldovan, reverendisimul canonic dela Blaj, a fost ales vicar capitular pînă a se împlini scannul vacant metropolitan în urma morții fericitului de piă memorie Ioan Vancea. Ear' econom a fost ales, tot în ședința dela 4 August n. a capitolului metropolitan, reverendisimul domn canonic Dr. I. Rațiu.

Unelte păcătoase. Diarele maghiare, începînd cu oficiosul „Nemzet“ și terminînd cu șovinistul „M. Hirlap“ fac mare capital dîntr'un articol păcătoas al organului metropolitanului din Sibiu, care a scris, că „autonomia Ardealului e utopie“. Ungurii se

fac a nu sci, ca acest organ romanesce nu exprima parerile Romanilor, ci ale slugilor guvernului.

Nacaz maghiar. „Ellenzék“ dela 8 August ear' insulta pe Romani, pentru ca mani necunoscute pentru a patra-ora ar fi stricat monumentul (?) — petri carate gramada — ridicat provisor in memoria lui Vasvay, cadut in lupta contra Romanilor la Fintanele. . . . Noi am spus demult, ca nu e loc intre Romani se se ridice monument celui conducator revoluionar maghiar, din porunca caruia s'au incendiat sate romanesce si s'au executat Romani fara alta vina, decat ca au fost Romani! . . .

Politia al doilea oficiu vamal. Ni-se scrie din Nasdev, ca capitanul politiei din Bistrița Kőszegváry a desfacut un pachet cu carti, expedit din Romania dlui Romulus Ionascu, profesor la scoala comerciala din Galati, credend de sigur naivul, ca va afla Memorande si proclamațiuni. Intrebam pe dl ministru de interne, daca este permis politiei a desface pachete, care au fost supuse la frontiera formalitatilor vamale.

Minciuni ungueresci. „Erdélyi Hiradó“ dela 8 August scrie, ca Liga din Bucuresci s'a adresat Ligei din Balcani (?), invitandu-o se se asocieze pentru o comuna lucrare cu scop de a stirpi pe Maghiari. Acelasi lucru l'a facut prin scrisori private si dl A. Ciurcu, redactor al „Timpului“.

Dela Liga. Comitetul Ligei aduce cele mai vii multumiri initiatorilor balului din Slanic, jud. Prahova, pentru suma de 525 lei 70 bani, pe care a trimis-o casieriei centrale, ca venit curat al balului.

— In comuna Sutesci, județul Braila, s'a format dila acestea o sectiune a Ligei culturale.

In curand se va da in orasul Campulung o serata musicala in folosul Ligei-culturale cu concursul dlor Băjenaru, Vasilescu si alti cantareți cunoscuti. Domnul Athanasiade, avocatul cunoscut, va ține cu prilegiul acesta o disertatiune in privinta scolului Ligei.

Un protest al juristilor din Belgrad. După-cum se anunță din Belgrad, cinci-eci de juristi belgradeni au adresat șefului curții de cassatie de acolo o scrisoare deschisa, in care protesteaza in contra eliberării celor acușati in afacerea asasinării ofiterului Todici, declarand aceasta de o rusine pentru justitie. Despre această afacere am fost luat notiță și noi la timpul seu.

Un proces monstru. Înaintea tribunalului marțial din Radov, Polonia-rusească, se va petrece in curand un proces monstru, in care sunt acușate 356 de persoane pentru eliberării ilegale de serviciul militar. Actele consistă din 20.000 de coale. Petrectarea va dura șese săptămâni.

Eruptiunea Etniei. Depeși din Catania anunță, ca eruptiunea Etniei ia carăși dimensiuni observate la inceputul eruptiunii. Torentul de lava causează pagube mai mari ca in 1886. Vuetul cel mare se aude și acum.

VARIETĂȚI.

(Gladstone și astrologia.) Marele bărbat de stat al Angliei posedă, ca și Wallenstein, un tălcuitor al stelelor, numit Molloy. Acesta a aflat, ca soartea Britaniei e legată in stele cu soartea lui Gladstone.

De câte-ori planeta Jupiter trece pe lângă constelația berbecului, de atâtea-ori dl Gladstone ajunge prim-ministru.

Așa s'a întâmplat la 1868 și la 1880, pe câte-o perioadă de 6 ani.

Astfel și acum. E lucru foarte interesant, ca deja înainte cu 1800 de ani, adică la anul 92 după Crist, astrologul Ptolomeu, a șis ca constelația berbecului e foarte semnificativă și datătoare de ton pentru insulele britanice.

Așadar' din stelele cerului se poate constata, când Gladstone va ajunge prim-ministru.

In Aprilie însă anul viitor Iupiter părăsesce constelația berbecului și mulți cred, ca aceasta însemnează, ca in primăvara viitoare Gladstone va fi ear' răsturnat de partidul conservator-unionist.

Din public.*)

Avis.

Comitetul arangiator și de primire, in-stituit din incidental adunării generale a „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român“, convocată pe 15/27 August a. c. la Sibiu, aduce — pentru prealabilă orientare la cunoscința on. public următorul:

Program:

Vineri, 14/26 August: Convenire socială in restauratiunea Pankiewitz („Novara“) la 8 oare seara.

Sâmbătă, 15/27 August 10 oare a. m.: Ședința de deschidere a adunării generale; la 2 oare p. m. banchet; la 8

oare p. m. concert și după acesta cină comună.

Duminică 16/28 August la 9 oare a. m.: Ședința a II-a a adunării generale, după ședință prânț comun și seara la 9 oare bal.

Luni, 17/29 August: Excursiuni in impregiurimea Sibiului.

Programe detaliate se vor împărți la sosirea oaspeților.

Deoarece puținele hoteluri din Sibiu pe timpul adunării generale in mare parte vor fi ocupate din cauza concentrării de trupe pentru manevre și astfel va fi de lipsă a in-cuarta o parte a oaspeților la case private, on. public, care va participa la adunarea generală, este rugat a se insinua de timp-puriu pentru cuartire, banchet și excursiuni, ca se se poată face in-grijirile necesare pentru reușita festivităților.

Insinuările au se se facă cel mult până in 12/24 August la adresa dlui Dr. Corneliu Diaconovich in Sibiu (Nagyszeben).

Comitetul arangiator pe timpul adunării generale va avé localul seu propriu, unde on. oaspeți vor primi ori-ce informațiuni, bilete pentru banchet, bal, etc.

Sibiu, 7 August n. 1892.

Comitetul arangiat or.

Anunț!

Petrecerea de vară anunțată pe 31 Iulie a. c. fiind oprită de organele politice a se ține la termenul indicat, se va arangia pe 2/14 August (Duminică) 1892, ceea-ce se aduce la cunoscința publicului in-uitat spre orientare, cu rugarea de a participa in număr cât se poate de frumos, fiind scopul foarte nobil, ajutorarea copiilor săraci.

Borgo-Prand, 6 August 1892.

Dr. Hanganutu, president.

Parasca, cassar, Pahone, secretar.

Mulțumită publică.

Pentru sfânta biserică din orasul Biserica-Albă au mai incurs următoarele contribuiri generoase, și anume au contribuit: Din Ticvanul-mic: prin rev. domn Romul Popovici, preot ca colectant: mult onorata comună bisericească gr.-or. română din Ticvanul-mic 5 fl., Ioan Borca 2 fl., Ana Borca 2 fl., rev. da Romul Popovici și dela următorii domni: Ioan Brică, Pavel Gafuț, George Popa, George Borna câte 1 fl., Dumitru Buna 50 cr., Ioan Bălan 30 cr., Iosif Novac, Maria Cocu și Const. Țap câte 20 cr., laolaltă 16 fl. 40 cr.

Din comana Agadici: prin domnul Iosif Mioc, învățator ca colectant: dela s'ia. biserică gr.-or. română 1 fl.; dela următorii domni și doamne: Toma Stan 50 cr., Iosif Mioc 40 cr., Ioan Muntean, Ioan Frenț și Florea Simu câte 30 cr., Atanasiu Itu, Constantin Popovici, Maria Beica, Iagoda Simu, Florica Mihailovici n. Mioc și Ioan Beica câte 20 cr., Ilie Vucan, Pavel Moldovan câte 10 cr., laolaltă 4 fl. 20 cr.

Din Timișoara: dela rever. domn Petru Anca, adm. prot. 5 fl.

Din Oradea-mare: m. on. redacțiune „Vulturul“ 3 fl.

Din Biserica-Albă: spect. dn Zamfir Roșescu, cand. de adv. 10 fl.

Pentru aceste oferte generoase li-se exprimă mult onor. domni donatori cea mai profundă mulțumită.

Biserica-Albă, 1 August 1892.

Pentru comitetul parochial:

Dr. Aurel Novac, Ioan Roșu, adv. ca notar, avocat ca președ.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Londra, 9 August n. Mesagiul de tron speră, ca parlamentul, îndată-ce se va întruni in noua sesiune, va face pe terenul legislațiunii progrese folositoare și salutare. După cetire casa-de-jos a trecut la desbaterea adresei. Aspuit propune amendamentul, ca guvernul actual n u are încrederea casei-de-jos.

Bucuresci, 9 August n. Peste câteva zile va apăre (A și apărut deja. Redacțiunea „Tribunei“) Replica studenților români din țările de sub coroana Ungariei la răspunsul de odinioară al universitarilor maghiari.

Belgrad, 9 August n. Incercarea de apropiere a Rusiei de grupul vamal al Europei-centrale a produs in cercurile guvernamentale rusofile de aici o consternațiune formală.

Budapesta, 9 August n. Ca pretins asasin al fraților Jeszenszky a fost arestat țilerul Vallo.

Bibliografie.

„Familia“. Apare in fiecare Duminică in Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Iosif Vulcan. Anul XXVIII. Nr. 30 dela 26 Iulie (7 August) are următorul cuprins: Șageală. Poezie de Rădulescu-Niger. — O goasă de femei. De Gr. Mărunțeanu. (Urmare și fine.) — Din viața împăratului Iosif II. Schiță istorică de Averchie Macavei. — Numirea persoanelor la Etrusci. De. At. M. Marienescu. — Salon: † Gr. A. Manolescu. De Iosif Vulcan. — Gamă. De Gr. Mărunțeanu. — La locul de întâlnire. (Cu ilustrațiuni.) — Literatură și arte. — Teatru și muscă. — Biserică și școală. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Sfaturi igienice. — Felurimi. — Călimdarul săptămânii.

„Foaia Diecesană“. Organ al parohiei greco-orientale române a Caransebeului. Apare in fiecare Duminică. Redactor Dr. Petru Barbu. Anul al VII-lea. Nr. 30 dela 26 Iulie (7 August) 1892 are următorul cuprins: Era creștină (Dionisiadă). Dr. George Popovici, protopresbiter. (Urmare și fine.) — Raport general despre starea protopresbiteratului Caransebeului cu finea anului 1891. (Urmare.) — Varietăți. — Erori de tipar. — Concurse. — Licitațiuni minuende.

Profesorul F. Loeffler din Greifswald a scos de sub tipar, in limba germană, o lucrare intitulată „Stirpirea șoarecilor de câmp in Tesalia“ (Vernichtung der Feldmäuse in Tesalien) și „Combaterea șoarecilor de casă“ (Bekämpfung der Hausmäuse). Lucrarea dlui profesor Loeffler a fost publicată in „Centralblatt für Bacteriologie und Parasitenkunde“ și e de mare interes pentru agricultori.

A eșit de sub tipar in editura tipografiei curții regale din Bucuresci F. Göbl și fi „Noavele condițiuni generale pentru întreprinderi de lucrări publice“. Prețul 1 leu. Spre vândare la editori, Pasagiul Român nr. 12 și la principalele librării din Bucuresci.

Volumul al V-lea din „Istoria Românilor in Dacia-Traiană“, de A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iași, a eșit de sub tipar și se afia de vândare in Bucuresci la librăriile Socec, Haimann și Alcalay. Cuprinde in 770 de pagini istoria epocii fanariote 1711—1821, fiind lucrată cu aceeași îngrijire ca și volumurile apărute mai înainte, pretutindenea pe base documentale reproduse sau indirecte mai bine de 1500 de note.

A fost editat și o lucrare a parte sub titlul „Epoca Fanariotilor“ fără legătură cu celelalte volume, așa ca poate fi procurat și a parte.

Au apărut:

„Elemente ungueresci in limba română“, de Simeon C. Măndrescu, licențiat in litere. Prețul unui exemplar 4 lei.

De același autor: „Literatură și obiceiuri populare“ din comuna Ripa-de-jos, comitatul Mureș-Turda. Prețul 3 lei.

Călimdarul zilei.

29 Iulie (10 Aug.) 1892

Itilian: Calnic
Gregorian: Laurentiu
Senzile: răsare 4.15, apune 6.91.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 31 Iulie a. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului. Row 1: 720.6, +1.0, +16.7, +22.8+15.3, NV

Din țeară 4 August n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura Celsius, Vântul. Rows: Budapesta, Sătmăr, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Sosiți in Sibiu.

La 8 August n.

Hotel „Neurivier“. A. Keller Dozza, Weber, ingineri, din Budapesta. I. Bogic, căpitan, din Brașov.

Hotel „Meltzer“. S. Körösi, din Aiud. D-na Schoster, din Agnita. M. Elges, inginer, din Giertan. Heintz, din Breslau. B. Wasserblatt, comerciant, din Orhei. A. Benedek, comerciant, din Viena.

Economie.

Starea séménăturilor in Ungaria.

După rapoartele sosite la ministerul de agricultură in intervalul dela 24 Iulie până la 6 August n. starea séménăturilor in Ungaria e următoarea:

In timpul secetei îndelungate, secerișul — cu excepția părților muntoase — s'a isprăvit pretutindenea; pe ic-țoale au făcut in timpul din urmă și seceta și căldura multă pagubă, mai cu seamă la plantele de săpat, care însă in urma ploii ce a cădut la sfirșitul lui Iulie s'au îndreptat. Grânele — după-cam s'a constatat deja de repește-ori — au dat rezultate foarte diferite; rezultatul bun și rău variază in una și aceeași parte. Recolta grâului in țeară, in termen mediu e mediocră, seacă e mediocră slabă și mediocră, in vreme-ce o v s u l, cu puține excepțiuni, a dat un produs mediocru. Speciile de cereale au dat și calitativ un rezultat foarte diferit. Starea porumbului, din cauza secetei celei mari, s'a înrăit prin multe locuri, s'a îndreptat însă eară in urma ploii din urmă. Prin multe părți recolta promise numai un produs mediocru, rămânend tulăși fără roadă. Starea in general se poate numi totuși mulțumitoare. — Cartofii s'au desvoltat rău și in timpul din urmă se aud plângeri de lățirea peronosporei. Starea napilor de zahăr și nutrețe diferită. Prin unele locuri au suferit mult, prin altele ear', se arată o vegetatie bună și in urma ploii starea napilor s'a îndreptat bineșor. Pastăioșele și leguminoasele promet prin multe locuri un produs slab și recolta in general nu corăspunde așteptărilor. — Cănepa și inul, precum și tutunul sânt mediocre. — Grâul artificial dă un produs mai mult slab și de otavă sânt prospecte numai într-unele comitate, și special in Transilvania. — Struguri sânt puțini și prin multe locuri s'a ivit in măsură mare peronospora — Poame sânt foarte puține.

Onouă linie ferată in România.

„Românul“ scrie: Studiile linii ferate Craiova—Caracal—Roșiori—Bucuresci—Dunăre, sânt aproape terminate. Această linie va prescurta cu aproape 100 kilometri distanța între Verciorova și Bucuresci și e destinată a deveni linia expresului orient și in același șimp o linie strategică.

Faliment.

Din Iași sosese scirea, ca casa de coloniale și ferărie Wachtel a încetat plățile cu un pasiv de 600.000 franci.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate in 23 Iulie v. 1892. Domeniul Brăilei lui F. Carnevali grâu n. 1200 hect., 10.15 lei. Kirschen & Kaufmann lui A. Kirschen, cinquant 15 v. 10.80 lei. N. V. Perlea lui M. Cohen, grâu n. 3300 hect., 10.80 lei. N. V. Perlea lui O. Silberstein, orz 1150 hect., 9.30 lei. C. Cotis lui I. Milas & fiu, grâu 3300 hect., 9.62 1/2 lei. M. I. Marghiloman lui Peiranu fils & Co., grâu 2550 hect., 11.05 lei. N. V. Perlea lui Peiranu fils & Co., grâu 1550 hect., 11.15 lei. L. Maris lui Peiranu fils & Co., grâu 3800 hect., 11.70 lei. L. Maris lui Peiranu fils & Co., grâu 2600 hect., 11.70 lei. H. Fulga lui Peiranu fils & Co., grâu 1200 hect., 10.70 lei. U. I. Negroponte lui Peiranu fils & Co., grâu 2020 hect., 10.80 lei. J. J. Paspati lui F. Carnevali, grâu 2520 hect., 11.50 lei. J. J. Paspati lui F. Carnevali, grâu 1800 hect., 11.45 lei. U. I. Negroponte lui L. Mendl & Co., grâu 3180 hect., 11.75 lei. J. Dreifus & Co. lui I. Zoref, grâu 2500 hect., 9.62 1/2 lei. M. I. Marghiloman lui M. Cohen, grâu 5000 hect., 12.35 lei. G. C. Gussi lui J. Dreifus & Co., grâu 1220 hect., 10.10 lei. St. Verona lui M. Cohen, grâu 4000 hect., 11.67 1/2 lei. M. Cusof lui M. Wechsler, porumb 2760 hect., 8 lei. M. Cusof lui M. Wechsler, porumb 3600 hect., 8 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 23.185 hect., seacă 1750 hect., porumb 15.650 hect., orz 600 hect., rap. — hect., ovés — hect.

Pe uscat: grâu 25.105 hect., seacă 1280 hect., porumb 1600 hect., orz — hect., rap. — hect., ovés — hect.

Prețul mărfurilor.

Titlul de răimător in Selnabruh. In 21 Iulie n. s'au notat: ungueresci bătrâni grei 43— cr. până 43 1/2 cr., ungueresci grei tineri 45— cr. până 45 1/2 cr. de mijloc 45 1/2 cr. până 46 1/2 cr., ușori 47 1/2 cr. până 49— cr., marfă țerănească grea — cr. până — cr., de mijloc 45— cr. până 45 1/2 cr., ușor 47 1/2 cr. până 49— cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr. transito sârbesci grei 46 cr. până 46 1/2 cr. transito de mijloc 46 1/2 cr. până 47 cr., transito ușori — cr. până 47— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 August n. 1892.

Table with multiple columns: Căminaj, Calitatea per hect., Prețul per 100 oblogr., etc. Rows include Grâu, Săcără, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 7 August n. 1892.

Table with 3 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci. Values: 9.45, 10.60, 9.60, 1.17.

Bursa de Budapesta.

Din 6 August a 1892.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impunutul căilor ferate ung., etc. Values: 110.70, 100.50, 120.50, etc.

Bursa de Viena.

Din 6 August n. 1892.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impunutul căilor ferate ung., etc. Values: 110.70, 100.45, 120., etc.

Bursa de Bucuresci.

Table with 3 columns: Din 25 Iulie st. v., Casa, Ultim. Rows include Renta rom. per 1875 5/8, Oblig. de stat. C. F. R. 6 1/2, etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreu Baltes.

* Pentru cele cuprinse in rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

